

TINGKATAN 2 (BAB 5) : KEKAYAAN EKONOMI SABAH MENARIK MINAT SYARIKAT BORNEO UTARA BRITISH

PMR 1996

Soalan 1 berdasarkan pernyataan di bawah.

Antara tahun 1885 hingga 1895 nilai eksport tembakau di Sabah telah meningkat kepada £1 juta setahun. Ladang tembakau diusahakan oleh pelabur Barat.

- 1** Berdasarkan pernyataan di atas, bagaimanakah Kompeni Berpiagam Borneo Utara menarik pelabur Barat ke negeri tersebut?
- A** Menyediakan tenaga buruh yang murah
  - B** Menawarkan tanah dengan harga yang murah
  - C** Mengenakan cukai perniagaan yang rendah
  - D** Menyediakan kemudahan pengangkutan yang baik

(JAWAPAN B: NOTA 7bi)

Soalan 2 berdasarkan jadual di bawah.

Tahun	Peristiwa
1877	Perjanjian Sultan Brunei dengan Kompeni Overbeck dan Dent.
1878	Perjanjian Sultan Sulu dengan Kompeni Overbeck dan Dent.

- 2** Berdasarkan jadual di atas, apakah kesan daripada perjanjian tersebut?
- A** Perdamaian rakyat Brunei dan Sulu dengan British
  - B** Penguasaan ekonomi Brunei oleh pihak British
  - C** Perdamaian rakyat Sabah dengan British
  - D** Penguasaan Sabah oleh pihak British

(JAWAPAN D: NOTA 2ai)

PMR 1997

Soalan 24 berdasarkan jadual di bawah.

Tahun	Pusat Pentadbiran
1881	Kudat
1884	Sandakan

- 24** Mengapakah Syarikat Borneo Utara British menukarkan pusat pentadbiran dari Kudat ke Sandakan?
- A** Keadaan geografinya yang tidak sesuai untuk pertanian
  - B** Kawasan yang sempit dan tidak membangun
  - C** Kawasan yang sering berlaku banjir dan bencana alam
  - D** Keselamatan yang tidak terjamin

(JAWAPAN A: NOTA 7e iii)

PMR 1998

Soalan 3 berdasarkan senarai di bawah.

- Syarikat Berpiagam Borneo Utara tidak boleh menjual wilayah Sabah tanpa persetujuan kerajaan British.
- Hubungan luar Sabah diletakkan di bawah kuasa kerajaan British.

- 3** Senarai di atas adalah sebahagian daripada syarat yang ditetapkan oleh kerajaan British kepada Syarikat Berpiagam Borneo Utara (SBBU). Mengapakah kerajaan British berbuat demikian?
- A** Untuk mengawal perdagangan di Sabah
  - B** Untuk melindungi kebajikan penduduk Sabah
  - C** Untuk meluaskan kuasanya di Sabah
  - D** Untuk menjaga kepentingan SBBU

(JAWAPAN C: NOTA 2c, 2di)

- 4** Antara berikut, yang manakah hasil hutan yang menjadi sumber kekayaan Sabah pada penghujung kurun ke-19?

- I Rotan
- II Balak
- A I, II, dan III
- B I, II, dan IV
- III Damar
- IV Abaka
- C I, III, dan IV
- D II, III, dan IV

(JAWAPAN A: NOTA 6b iii)

PMR 1999 P18Nd(i)

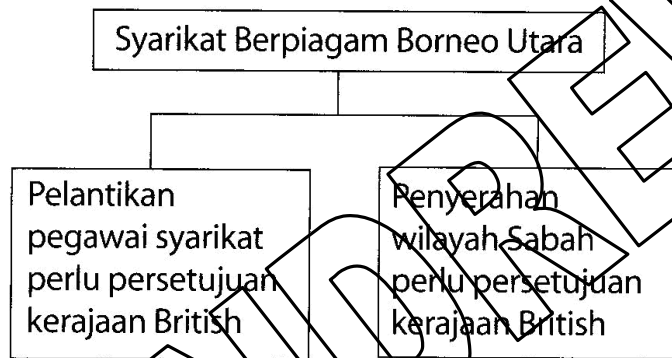
5 Kesan daripada penubuhan Syarikat Berpiagam Borneo Utara ke atas Sabah pada tahun 1881 ialah

- A perluasan pengaruh British
- B kemajuan kawasan pedalaman
- C keberkesanan sistem pentadbiran
- D pengurangan pengaruh Kesultanan Sulu

(JAWAPAN A: NOTA 2di)

PMR 2001

Soalan 7 berdasarkan rajah di bawah.

Seperti no 5

7 Apakah kesimpulan yang dapat dibuat daripada rajah di atas?

- A Perluasan pengaruh British di Sabah
- B Penentuan corak pentadbiran Sabah
- C Perlindungan ke atas kedaulatan Sabah
- D Pemeliharaan kepentingan penduduk Sabah

(JAWAPAN A: NOTA 2c+2d)

Kawasan kekuasaan Kesultanan Sulu di Sabah ialah dari Sungai Padasan hingga ke Sungai Sibuku.

13 Bagaimanakah Sultan Sulu memperoleh kawasan tersebut daripada Kesultanan Brunei?

- A Peluasan kuasa
- B Pembayaran ufti
- C Pemberian hadiah
- D Pertukaran wilayah

(JAWAPAN C: NOTA 1d)

PMR 2002

8 Apakah tugas Hakim Mahkamah Anak Negeri semasa pemerintahan Syarikat Borneo Utara British di Sabah pada kurun ke-19?

- I Mengendalikan kes sivil
- II Mengendalikan undang-undang Barat
- III Mengendalikan hal ehwal masyarakat tempatan
- IV Mengendalikan hukum adat / syariah

- A I dan II
- B II dan III
- C III dan IV
- D I dan IV

(JAWAPAN C: NOTA 4b)

PMR 2003

Soalan 9 berdasarkan maklumat di bawah.

Pada tahun 1881, kerajaan British telah memberi piagam diraja kepada Persatuan Sementara Borneo Utara British Berhad.

Seperti no 5

9 Apakah kesan daripada tindakan tersebut terhadap Sabah?

- A Perluasan pengaruh British
- B Pentadbiran diketuai Majlis Penasihat
- C Ekonomi tradisional kurang sambutan
- D Monopoli perdagangan diperkenalkan

(JAWAPAN A: NOTA 2di)

Seperti no 8

10 Apakah peranan Mahkamah Anak Negeri semasa pentadbiran Syarikat Borneo Utara British?

- A Membicarakan kes bunuh
- B Menggubal undang-undang negeri
- C Mengendalikan hukum adat dan syariah
- D Membantu pegawai daerah dalam pentadbiran

(JAWAPAN C: NOTA 4b)

Soalan 11 berdasarkan maklumat di bawah.

Rangkaian landasan kereta api telah dibina di Sabah sejak tahun 1896.

11 Apakah kesan daripada pembinaan landasan tersebut?

- A Pengangkutan tradisional diabaikan
- B Pengurangan hasil eksport tradisional
- C Pembukaan tanah baru untuk pertanian
- D Penghijrahan penduduk ke kawasan bandar

(JAWAPAN C: NOTA 6c)

PMR 2004

20 Mengapakah Syarikat Borneo Utara British menerapkan pemimpin tempatan dalam pentadbiran negeri?

- A Menjaga kebaikan penduduk
- B Memberi latihan kepegawain
- C Menampung kekurangan pegawai
- D Menyediakan ke arah berkerajaan sendiri

(JAWAPAN C: NOTA 5a i)

PMR 2005

25 Apakah kesan penggunaan mata wang yang diperkenalkan oleh Syarikat Borneo Utara British (SBUB) pada tahun 1882?

- I Menambah pelaburan
- II Meninggikan taraf hidup peribumi
- III Memudahkan kegiatan perdagangan
- IV Meningkatkan pengeluaran hasil tanaman tradisional

- A I, II dan III
- B I, II dan IV
- C I, III dan IV
- D II, III dan IV

(JAWAPAN C: NOTA 6d)

26 Apakah kepentingan Piagam Diraja yang dianugerahkan oleh kerajaan British kepada Syarikat Borneo Utara British (SBUB) di Sabah?

- A Menubuhkan kerajaan
- B Menjamin keselamatan
- C Mendapat kuasa mentadbir
- D Menambah modal perniagaan

(JAWAPAN B: NOTA 2bii)

PMR 2006

28 Apakah tugas Ketua Anak Negeri dalam pentadbiran Syarikat Borneo Utara British (SBUB) di Sabah?

- A Menjaga kebajikan buruh
- B Mentadbir jabatan kerajaan
- C Menjamin keamanan rakyat
- D Menyelaras bidang pendidikan

(JAWAPAN C: NOTA 10b iv)

PMR 2007

Pelaksanaan Undang-undang di Sabah		
Mahkamah	Bidang Kuasa	Hakim
Mahkamah Majistret	Mengendalikan kes berat	Pegawai Daerah
Mahkamah Anak Negeri	Mengendalikan kes adat	X

27 X dalam jadual di atas ialah

- A Residen
- B Gabenor
- C Ketua Kampung
- D Ketua Anak Negeri

(JAWAPAN D: NOTA 4b)

Penduduk tempatan : Saya telah lulus sekolah latihan bagi anak-anak Ketua Anak Negeri.
 Pegawai British : Jika begitu kamu boleh diserap dalam pentadbiran Syarikat Borneo Utara British.

28 Dialog di atas mungkin berlaku di Sabah pada awal kurun ke-20.

Apakah jawatan yang layak untuk lulusan sekolah tersebut?

- I Pegawai Daerah
- II Residen
- III Kerani
- IV Renjer
- A I dan II
- B II dan III
- C III dan IV
- D I dan IV

(JAWAPAN C: NOTA 7d)

PMR 2008

Seperti 2004 N20

28 Mengapakah Syarikat Borneo Utara British (SBUB) melantik tokoh tempatan berikut untuk memegang jawatan Ketua Anak Negeri di Sabah?

Tokoh Tempatan
<ul style="list-style-type: none"> • O.K.K. Pangeran Haji Omar • O.K.K. Haji Mohamad Arshad • O.K.K. Pangeran Mohamad Abbas

- A Memenuhi tuntutan penduduk
- B Memberi latihan kepimpinan
- C Mengiktiraf pemimpin tempatan
- D Menjimatkan perbelanjaan pengurusan

(JAWAPAN D: NOTA 5a i+ii)

29 Peta 2 menunjukkan bandar utama di Sabah.

Peta 2

Apakah faktor yang membantu perkembangan bandar tersebut semasa di bawah pentadbiran Syarikat Borneo Utara British?

- A Kawasan perikanan
- B Pangkalan tentera
- C Pusat pendidikan
- D Pusat pentadbiran

(JAWAPAN D: NOTA 7e)

PMR 2009

28 Siapakah pemimpin Sabah yang menerima gelaran berikut?

Orang Kaya-Kaya

- A Ketua Hakim
- B Ketua Jabatan
- C Ketua Kampung
- D Ketua Anak Negeri

Seperti 2005 no 26

29 Pada tahun 1881, Piagam Diraja British telah dianugerahkan kepada Persatuan Sementara Borneo Utara British.

Apakah kepentingan Piagam Diraja British kepada persatuan tersebut?

- I Memajukan perniagaan
- II Mengukuhkan kedudukan
- III Menetapkan sempadan negeri
- IV Memperoleh bantuan ketenteraan

- A I dan II
- B I dan IV
- C II dan III
- D III dan IV

(JAWAPAN B: NOTA 2b)

30 Senarai berikut merupakan usaha Syarikat Borneo Utara British (SBUB) untuk meningkatkan pengeluaran dagangan di Sabah

• Membina landasan kereta api   • Memberi empat peratus dividen

Apakah tanaman dagangan yang dimaksudkan?

- A Lada hitam
- B Tembakau
- C Kelapa
- D Getah

(JAWAPAN D: NOTA 6c iv)

PMR 2010

Seperti 2003 no 10

26 Perkara berikut terletak dalam bidang kuasa sebuah mahkamah di Sabah semasa pentadbiran Syarikat Borneo Utara British (SBUB).

• Adat istiadat   • Agama Islam

Apakah mahkamah tersebut?

- A Mahkamah Syariah
- B Mahkamah Majistret
- C Mahkamah Penghulu
- D Mahkamah Anak Negeri

(JAWAPAN D: NOTA 4b)

Seperti 2008 no 28

27 Senarai berikut adalah jawatan yang wujud di Sabah semasa pentadbiran Syarikat Borneo Utara British (SBUB).

- Ketua Kampung
- Ketua Anak Negeri
- Timbalan Penolong Pegawai Daerah

Mengapakah SBUB melantik penduduk tempatan untuk memegang jawatan tersebut?

- A Mengawal pendidikan peringkat rendah
- B Mengawal sumber hasil negeri
- C Mengatasi masalah kewangan
- D Memupuk perpaduan kaum

(JAWAPAN C: NOTA 5a i+ii)

PMR 2011

28 Maklumat berikut berkaitan dengan sebuah bandar di Sabah.

- Diasaskan oleh William Pryer
- Pernah diberi nama Elopura
- Memainkan peranan sebagai pusat pentadbiran, pelabuhan antarabangsa dan pusat pembalakan

Apakah bandar tersebut?

- A Kudat
- B Jesselton
- C Sandakan
- D Lahad Datu

(JAWAPAN C: NOTA 7e ii)

Seperti 2008 no 28, 2010 no 27

29 Syarikat Borneo Utara British (SBUB) telah melantik tokoh tempatan berikut untuk memegang jawatan Ketua Anak Negeri di Sabah.

Tokoh Tempatan

- O.K.K. Pangeran Haji Omar
- O.K.K. Haji Mohammad Arshad
- O.K.K. Pangeran Mohammad Abas

Mengapakah SBUB bertindak demikian?

- A Memenuhi tuntutan penduduk
- B Memberi latihan kepimpinan
- C Mengiktiraf pemimpin tempatan
- D Menjimatkan perbelanjaan pengurusan

(JAWAPAN D: NOTA 5a i)